

DANES PICTA .COM

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. generała broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ

ASG wewn. 104/76

Egz. Nr

58

NIKTÓRE DANE DOTYCZĄCE
ORGANIZACJI WOJSK, POJEĆ ORAZ
NORM OPERACYJNO-TAKTYCZNYCH

(przyjmowane w procesie nauczania słuchaczy ASG WP
w roku szkolnym 1976/77)

41298

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Szkoła Wyższa im. Karola Świerczewskiego
Nrewid

Colour Chart #13

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

DANES PICTA .COM

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. generała broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ

ASG wewn. 104/76

~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~
Egz. Nr
52

NIEKTÓRE DANE DOTYCZĄCE
ORGANIZACJI WOJSK, POJEĆ ORAZ
NORM OPERACYJNO-TAKTYCZNYCH

(przyjmowane w procesie nauczania słuchaczy ASG WP
w roku szkolnym 1976/77)

~~XXXXXXXXXX~~ 41298
BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Sztabu Generalnego
Nrewid.....

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im.gen.broni K. Świerczewskiego

KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ

ASG wewn.104/76

JAWNE

ZATWIERDZAM
ZASTĘPCA KOMENDANTA
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO WP
ds.szkozenia

Egz.Nr... 1

płk prof. Jakub BROCH

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

NIKTÓRE DANE DOTYCZĄCE ORGANIZACJI WOJSK,
POJĘĆ ORAZ NORM OPERACYJNO-TAKTYCZNYCH

/przyjmowane w procesie nauczania słuchaczy ASG WP
w roku szkolnym 1976/77 /.

SZEF KATEDRY
SZTUKI OPERACYJNEJ

płk prof.dr Kazimierz NOŻKO

WARSZAWA

PAŹDZIERNIK

1976 r.

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Instytut Studiów Specjalnych

Nr egzemplarza

41298

SPIS TREŚCI

	Str.
I. SKŁAD ARMII OGÓLNOWOJSKOWEJ I ARMII LOTNICZEJ	3
II. ZESTAWIENIE ILOŚCIOWE PODSTAWOWYCH ŚRODKÓW WALKI ARMII OGÓLNOWOJSKOWEJ /wariant/	6
III. URZUTOWANIE ZAPASÓW RUCHOMYCH	7
IV. GOTOWOŚĆ RAKIET I GŁOWIC ORAZ MOŻLIWOŚCI APTER.....	10
V. STRUKTURA ORGANIZACYJNA DOWÓDZTWA ARMII.....	13
VI. DZIAŁANIA ZACZEPNE	16
1. Rozmach operacji frontowej i armijnej	16
2. Przydział ładunków jądrowych, wzmocnienie i wsparcie armii w operacji zaczepnej	17
3. Punkty dowodzenia /rozmieszczenie i przesunię- cie/.....	18
4. Działania zaczepne bez użycia BMR	19
5. Normy gęstości dział i zużycia amunicji	19
6. Niektóre dane dotyczące natarcia dywizji	24
VII. DZIAŁANIA OBRONNE.....	26
1. Operacja obronna armii	26
2. Szerokość i głębokość pasów i rejonów obrony oraz punktów oporu	27
VIII. PRZEGRUPOWANIE WOJSK	28
IX. DZIAŁANIA DESANTOWE.....	29
1. Desant morski /użycie DL/	29
2. Desanty powietrzne /taktyczny i operacyjny/.....	31
X. WALKA RADIOELEKTRONICZNA	33
XI. LIKWIDACJA SKUTKÓW UDERZEŃ JĄDROWYCH	37
XII. STANY GOTOWOŚCI OBRONNEJ PAŃSTWA ORAZ GOTOWOŚCI BOJOWEJ SIŁ ZBROJNYCH	41
XIII. UZUPEŁNIANIE BIEŻĄCE I KOMPLEKSOWE STRAT SIŁ ZEROJ- NYCH W CZASIE WOJNY W UKŁADZIE "KRAJOWYM" i "POLO- WYM"	42
XIV. RODZAJE I FORMY ĆWICZEŃ	46
XV. POJĘCIE I TREŚĆ INFORMOWANIA OPERACYJNEGO I PLANU OPERACJI	48
LITERATURA	50

1. SKŁAD ARMII OGÓLNOWOJSKOWEJ I ARMII LOTNICZEJ

SKŁAD ARMII OGÓLNOWOJSKOWEJ

1. Ogólnowojskowe związki taktyczne:

4-6 dywizji /w tym 1-2, a niekiedy 3 dywizje pancerne/.

2. Wojska raketowe i artyleria:

- ABROT: 2 drot po 3 wyrz. R-300 = 6 wyrz.rak.;

- ABAA: 3 d 152 mm hba po 18 dz. = 54 dz.;

1 d 122 mm a = 18 dz.

72 dz.

- 3 adah po 18 hb 122 mm = 54 dz.;

- apappano: 3 d po 18 dz. ppano 85 mm = 54 dz.;

- adra.

3. Wojska OPL:

- 1-2 prplot małego zasięgu "Kub" 5 b po 4 wyrz. plot.
/po 3 prowadnice/ = 20 wyrz.;

- paplot mk po 6 baplot po 8 dz. plot. 57 mm = 48 dz.;

- brt: 4 krt, /które rozwijają cztery RPW - radiolokacyjne posterunki wykrywania/, pododdziały dowodzenia i łączności;

- SD szefa wojsk OPL armii^{x/}.

4. Wojska inżynieryjne:

- ABSap: krint, 3 bsap, bmin, brozmin, bmin, bid, bbm,
kmask, kwlow, bzaop;

- 1-2 appont po 2 bpont po 2 parki PP-64 = 4-8 parków,
kbn, kid;

- abdp: 2 k PTS po 3 pl = 36 PTS /nośność 10 t/;

2 k GSP po 2 pl = 12 GSP /nośność 52 t/

5. Wojska chemiczne:

- BChem: 3 bza, krsk, bou, bzaop;

- klérsk: 3 śmigłowce;

- armijna stacja obliczeniowo-analityczna skażeń /A SOAS/.

x/ SD szefa wojsk OPL armii jest jednostką organizacyjną w okresie pokoju. W okresie wojny na SD armii rozwija się ośrodek kierowania OPL armii /OK OPL/, w skład którego wchodzi: szefostwo wojsk OPL, SD szefa wojsk OPL oraz pododdziały z brt.

6. Jednostki rozpoznania:

- bs: 3 ks po 8 grup i ks pletwonurków - 4 grupy;
- brrel: krr KF, krrel, krzrlin.

7. Wojska łączności:

- pż: 2 bđow, kż WSD, kż TSD, kż utajnionej, WSP, pl med, drrsk, dr sap, krem, kzaop, sekoja WSW /może rozwinąć i eksploatować równocześnie dwa WŁ SD i TSD armii oraz WŁ WSD/.
- prlk /pułk radioliniowo-kablowy/: brl, 2 bđd, pl med, drrsk, drsap, krem, kzaop, sekoja WSW /przeznaczony do organizacji dalekosiężnej łączności radioliniowej i przewodowej armii; posiada: 9 stacji radioliniowych R-404, 20 stacji R-409, 10 stacji R-405 oraz 450 km kabla polowego dalekosiężnego/;
- WWP /wojskowy węzeł pocztowy/ - jest w stanie dokonywać wymiany wymaganej ilości przesyłek pocztowych 2-3 razy na dobę. Może rozwinąć 2-3 punkty wymiany pocztowej.

8. Jednostki porządkowo-ochronne i obsługi punktów dowodzenia armii:

- bżab.SD armii: komenda SD, sztab, sekoja polit.;
- korr, kzinż SD, ksam, plż, plohem, plmed, sekoja techn, klub ofic., kwatermistrzostwo /ktr, ko, kasyno polowe, składy batalionu/;
- bżab.TSD armii: komenda TSD, sztab, korr, kzinż, TSD, ksam, plż, plohem, plmed, sekoja tech., klub ofic., kwatermistrzostwo /pltr, plo, kasyno polowe, składy batalionu/.

9. Jednostki i urządzenia tyłowe:

- a/ APTBR: 2 bt, 2b przyg. i przechów.głowic, b dowozu, b dowodzenia;
- b/ RBA /ruchoma baza armii/:
 - Sz RBA;
 - ptr: 3-4 btr, btr MPS;
 - składy polowe: PSA, PSMPs, PSŻ, 2 PSSCz-S, PSM, PSSŁ, PSSInż-Sap, PSSan, PSSChem, DPela i SMap, PSSKO, PSHW;

- bżab. RBA: kż, kohem, kiz, ko, 2 piekarnie, 2 łaźnie,
2 pralnie, RGWet.

o/ ABR /armijna baza remontowa/: SzABR, kżab ABR, bes,
brpg. brpk, brsu i el, brsinż, krsż, krskwat;

d/ medyczne: 7-8 mbw, bpepid, 2 OZM, 2 kss, kh, Skr II kat.;

e/ drogowe: 1-2 bde.

10. plwl /pużk lotnictwa wojsk lądowych/:

- esk. lotnictwa łącznikowego dowództwa armii /9 ś Mi-2,
3 samoloty Jak-12, samolot AN-2/;
- 5 esk. ś: po 3 klucze po 3 ś Mi-2 /przewidziane dla przy-
działu dywizjom/;
- klucz ś ABROT: 3 ś Mi-2;
- klucz ś ABAA: 3 ś Mi-2;
- 1-2 esk. śsz po 18 ś Mi-2.

SKŁAD ARMII LOTNICZEJ

1. Lotnictwo bojowe:

- DIM: 3 plm po 3 esk. po 3 klucze po 4 ś MiG-21 M/N/;
- 2 DLSzR: 2 plmsz po 3 esk. po 3 klucze po 4 s. LİM-6bis;
plrt: 3 esk. po 3 klucze po 4 s, w tym:
 - 2 eskadry samolotów MiG-21R;
 - eskadra samolotów SB-LİM-2a /1a/;
- splmb: 3 esk. po 3 klucze po 4 s. /Su-7b/;
- BLBR: 2 esk. po 3 klucze po 4 s. Su-20;
 - eskadra: 3 klucze po 3 s. Iż-28R.

2. Lotnictwo pomocnicze:

- plt: 3 esk. po 10 s. /Iż-14, AN-2, AN-26, AN-12B/;
- pát: 3 esk. po 4 klucze po 3 ś, w tym:
 - dwie eskadry Mi-8;
 - jedna eskadra Mi-4;
- 2 plwl /w okresie pokoju; w okresie wojny przydzielane
dla poszczególnych armii ogólnowojskowych frontu/.

III. URZUTOWANIE ZAPASÓW RUCHOMYCH / wariant owolezbny /

Rodzaj środków materiałowych	W pod- oddzia- łach	W tyłach od- dzia- łu	ZP	W skła- dach armii	W skła- dach fron- tu	Razem
Amunicja /jo/						
Strzelecka	0,5	0,3	0,2	0,2	0,7	1,9
Strzelecka do broni pokładowej	1,0	0,3	0,2	0,2	0,7	2,4
Artyleryjska i moździerzowa w jednostkach zmecchanizowanych	0,5 ^{xx}	0,3	0,2	0,5	1,0	2,5
Artyleryjska w jednostkach artyleryjskich	1,0 ^x	0,3	0,2	0,5	1,0	3,0
Rakietowa /BM/	0,6	0,4	0,5	0,5	1,0	3,0
wyrzutnie na BRDM i na PPK GAZ-69	1,5	0,5	0,5	0,5	1,0	4,0
wyrzutnie na BWP i zesta- wy przęsnośne	1,0	1,0	0,5	0,5	1,0	4,0
Czołgowa	1,0	0,5	0,75	0,4	1,25	3,9
plot do ZSU-23-4 pozostała	1,75	-	0,25	0,75	1,0	3,75
	1,0	0,5	0,5	0,75	1,0	3,75
benzyna samochodowa	1,0	0,25	0,25	0,4	1,7	3,6
olej napędowy	1,0	0,5	0,5	0,7	2,1	4,8
benzyna lotnicza	1,0	-	3,5	1,5	3,5	9,5

	Rodzaj środków materiałowych	W pod- oddzia- łach	W tyłach: od- działu	ZT	W skła- dach armii	W skła- dach fron- tu	Razem
Żywność /rdz/	"WS" / "WS"	0,5/2,0	0,5/0,5	0,5/1,0	3,5/	6,5/-	11,5/35
	"S"	1,0	0,5	0,5	0,5	2,5	5,0
Umundurowanie /kpl./	zapas bieżący	3%	3%	3-5%	7%	4,5%	16,5%
	zapas wymienny białizny	-	100	2000 pral- nis	4000	18000	
Materiały sanitarne /dni/	zapas białizny pościelowej	-	50-100	300			
		-	3	5	14		

Uwaga: x/ - jednostki posiadające środki transportowe mogą posiadać dodatkowo /ponad zapas ruchomy/ - 0,5 jo.

xx/ - W BAA /paa/ zapas ruchomy w pododdziałach - 0,8 jo.

Urzutowanie zapasu rakiet:

a/ Rakiety: R-30, R-70, R-170 i R-300 - po jednej rakiecie na wyrzutnię w wojskach i po jednej rakiecie na wyrzutnię w PTBR. Razem po 2 rakiety.

b/ Rakiety plot w sztukach na jedną wyrzutnię:

Rodzaj rakiet plot	Liczba rakiet plot w sztukach na jedną wyrzutnię w:						Razem rakiet
	baterii batalionie	drplot	pz,pcz, prplot	DZ,DPanc /BRPlot/	armii	froncie	
"Strzała-2"	2	-	0,5	0,5	0,5	0,5	4
"Strzała-1"	8	-	1	1	4	2	16
"Kub"	4,5	-	1,5	-	3	3	12
"Krug"	2	1	-	1	-	2	6

IV. GOTOWOŚĆ RAKIET I GŁOWIC ORAZ MOŻLIWOŚCI APTBR
 1. Ogólna charakterystyka gotowości rakiet i głowic

Sto- pień goto- wości	Ogólna charakterystyka ukończenia i przeprowadzonych prac	Możliwe miejsce wywania	Orientacyjny czas prac potrzebny do przejścia na kolejny sto- pień gotow.	Orientacyjny czas do startu rakiet
1	2	3	4	5
I. Rakiety operacyjno-taktyczne /OT/				
Nr 6	Rakietę zmontowana /ustawione przyrządy układu kierowania i stery gazowe/, przeprowadzono sprawdzenia niezależne i kompleksowe układu kierowania i układu napędowego. Rakietę zna- duje się na naczepie transportowej w pokrowcu hermetycznym.	PTBR, BROT	95-130 min.	
Nr 5	Rakietę przeszła pełny cykl sprawdzeń na punk- cie kontroli technicznej, została napełniona zasadniczymi składnikami rakietowych materia- łów napędowych i przygotowana do łączenia z głowicą.	PTBR, BROT	40-65 min.	
Nr 4	Rakietę przeszła pełny cykl sprawdzeń, napeł- niona jest zasadniczymi składnikami rakieto- wych materiałów napędowych i połączona z gło- wicą znajdującej się na naczepie transportowej.	PTBR, BROT	35-50 min.	
Nr 3	Wyrzutnia z rakietą i stan osobowy baterii znajduje się na stanowisku głównym /starto- wym/. Rakietę zamocowana na wyrzutni. Sprzęt kontrolno-startowy jest sprawny i gotowy do pracy.	BROT	40-50 min.	25 min.

1	2	3	4	5
Nr 2	Wyrzutnie z rakietą na stanowisku startowym. Rakietą w położeniu poziomym, wszystkie sprządzenia zostały wykonane, napięcie z pokładu rakiety wyłączone, przyrządy wycelowania ustawione.	BROT		20 min.
Nr 1	Rakietą w pełni przygotowana do startu do wyznaczonego celu.	BROT		5 min.
	Powtórny start bateria może wykonać po pobraniu rakiety na punkcie obsługi technicznej. zajęciu stanowiska startowego i przygotowaniu rakiety do startu. Mając w plutonie obsługi technicznej dywizjonu przygotowane rakiety, powtórny start bateria startowa może wykonać średnio po 1,5-2,0 godzinach, a dywizjon i brygada po 3,5-4 godzinach.			
<u>II. Rakiety taktyczne /T/</u>				
Nr 5	Rakietą sprawdzona, stabilizatory zamontowane. Rakietą znajduje się na samochodzie transportowym.	PTBR, drt	10-12 min.	
Nr 4	Rakietą sprawdzona, połączona z głowicą, znajduje się na samochodzie transportowym.	PTBR, drt	25-30 min.	
Nr 3	Rakietą załadowana na wyrzutnię. Wyrzutnia z rakietą i obsługą znajduje się na stanowisku głównym /startowym/. Rakietą zamocowana na wyrzutni. Sprzęt kontrolno-startowy jest sprawny i gotowy do pracy.	drt	8-12 min	20 min.
Nr 2	Wyrzutnia z rakietą znajduje się na stanowisku startowym. Wyrzutnia wycelowana w kierunku zasadniczym. Punkt dowodzenia rozwinięty.	drt		15 min.

1	2	3	4	5
Nr 1	Wyrzutnia z rakieta znajduje się na stanowisku startowym. Wyrzutnia wycelowana w cel na podstawie danych obliczonych. Rakietą i wyrzutnią w pełni przygotowane do startu.	drt		1 min.
	Powtórny start bateria może wykonać po pobraniu rakiety na punkcie obsługi technicznej, zajęciu stanowiska startowego i przygotowaniu rakiety do startu. Mając w plutonie obsługi technicznej dywizjonu przygotowane rakiety, powtórny start bateria startowa może wykonać po 56-74 minutach.			
III. Głowice do rakiet OT i T				
SG-4	Głowica niecałkowicie zmontowana. W metalowym pojemniku: bojowy ładunek, baterie, akumulator, spłonki pobudzające, kable łączące.	PTBR		
SG-5	Głowica całkowicie zmontowana i sprawdzona. Gotowa do połączenia z rakieta.	PTBR	R-70 135 x 85 R-300 165 x 115	
	Uwaga: x/ w liczniku czas z wykonaniem cyklu kontrolnego, zaś w mianowniku bez wykonania cyklu kontrolnego.			

2. Możliwości technologiczne i transportowe APTBR

Możliwości technologiczne określa się czasem normatywnym na przygotowanie rakiet, etatowo-organizacyjną strukturą APTBR oraz ilością godzin pracy na dobę.

Dobowe możliwości technologiczne APTBR o przyjętej organizacji uwzględniając czas normatywny na przygotowanie rakiet są następujące:

- rakiet OT: 8-10 szt;
- rakiet T: 12-18 szt.

Możliwości transportowe APTBR określa się ilością specjalnych środków transportowych. APTBR może jednorazowo przewozić i przechowywać:

- gotowych rakiet /R-300/ - 8 szt.;
- głowic do rakiet /R-300/ - 8 szt.;
- gotowych rakiet /R-70/ - 24 szt.;
- głowic do rakiet /R-70/ - 18 szt.;
- raketowych materiałów napędowych do - 8 rakiet.

W położeniu wyjściowym w operacji zaczepnej APTBR rozmieszcza się w odległości 20-40 km od rejonu ABROT, a od przedniego skraju wojsk walczących: 40-60 km; w obronie - do 80 km.

V. STRUKTURA ORGANIZACYJNA DOWÓDZTWA ARMII

1. Dowództwo armii /5/

2. Zarząd polityczny /15/:

- a/ oddział organizacyjny /5/;
- b/ wydział propagandy i agitacji /5/;
- c/ wydział propagandy specjalnej /3/.

3. Sztab armii /79/:

a/ oddział operacyjny /28/:

- wydział planowania operacyjnego /7/;
- wydział kierunków /8/;
- wydział informacji /5/;
- wydział walki radioelektronicznej /3/;
- kancelaria /3/;

b/ oddział rozpoznawczy /12/:

- wydział planowania /4/;
- wydział działań specjalnych i rozpoznania radioelektronicznego /4/;
- wydział informacji i przesłuchania jeńców /3/;

c/ oddział organizacyjny i uzupełnień /8/:

- wydział organizacyjno-ewidencyjny /3/;
- wydział ewidencji napromienienia wojsk /2/;
- wydział uzupełnień /3/;

d/ szefostwo wojsk łączności /13/:

- wydział łączności radiowej /3/;
- wydział łączności radioliniowo-przewodowej i poczty polowej /6/;
- wydział łączności specjalnej /3/;

e/ wydział topograficzny /3/

f/ wydział polityczny /3/

g/ kancelaria sztabu /6/

4. Szefostwo wojsk raketowych i artylerii /14/:

- wydział planowania /4/;
- wydział dowodzenia /4/;
- wydział rozpoznania /4/.

5. Szefostwo wojsk OPL /10/:

- wydział planowania /4/;
- wydział kierowania /4/.

6. Szefostwo wojsk inżynierskich /9/:

- wydział planowania /3/;
- wydział dowodzenia i rozpoznania /5/.

7. Szefostwo wojsk chemicznych /7/

- wydział planowania /3/;
- wydział rozpoznania /3/.

8. Oddział kadr /5/:

9. Prokuratura armii /4/

10. Sąd armii /3/

11. Tyłowe organa dowodzenia /108/

Szef tyłów - zastępca dowódcy armii
Oficer do zleceń

a/ wydział polityczny /5/;

b/ sztab tyłów armii /32/:

Szef sztabu tyłów armii - zca szefa tyłów armii:

- oddział organizacji tyłów i dowodzenia /9/;
- oddział planowania zabezpieczenia materiałowego /9/;
- wydział planowania zabezpieczenia technicznego /5/;
- wydział łączności /4/;
- kancelaria /4/;

c/ oddział służby zdrowia /5/:

d/ oddział służby komunikacji wojskowej /8/;

- wydział przewozów /4/;
- wydział eksploatacji dróg /3/;

e/ służby kwatermistrzowskie /19/:

Kwatermistrz - zca szefa tyłów armii

- oddział służby MPS /7/;
- wydział służby mundurowej /4/;
- wydział służby żywnościowej /5/;
- sekcja handlu wojskowego /2/;

f/ służby techniczne /34/:

Szef służb technicznych - zca szefa tyłów armii

Oddział służby uzbrojenia i elektroniki /13/:

- wydział zaopatrzenia w rakiety i amunicję /6/;
- wydział zaopatrzenia w sprzęt uzbrojenia i elek-
troniczny /3/;
- wydział eksploatacji i remontów /3/.

Oddział służby czołgowo-samochodowej /7/:

- wydział zaopatrzenia /3/;
- wydział eksploatacji i remontów /3/.

Wydział ewakuacji i organizacji remontów sprzętu
technicznego /5/.

Oddział zabezpieczenia materiałowo-technicznego
rodzajów wojsk /8/
g/ Wydział finansów /3/.

VI. DZIAŁANIA ZACZEPNE

1. Rozmach operacji frontowej i armijnej

a/ frontowej:

Wskaźniki rozmachu	Z a d a n i a		Całej operacji
	bliższego	dalszego	
Szerokość pasa natarcia /w km/	300-500		
Głębokość /w km/	250-350	300-500	500-700 i więcej
Czas trwania /w dobach/	7-9	8-12	15-21
Średnie tempo operacji /w km na dobę/	40-60		

Uwaga: średnie tempo natarcia APanc może być większe.

b/ armijnej:

Wskaźniki rozmachu	Z a d a n i a		Całej operacji
	bliższego	dalszego	
Szerokość pasa natarcia /w km/	60-100		
Głębokość /w km/	100-150	150-200	250-350
Czas trwania /w dobach/	3-4	4-5	7-9
Średnie tempo operacji /w km na dobę/	40-60		

- Uwaga: przyjmowane jednakowe średnie tempo operacji w warunkach stosowania i niestosowania BMR /w granicach 40-60 km na dobę/ może wynosić:
- 20-30 km na dobę podczas przełamywania taktycznej strefy obrony;
 - 40-60 km na dobę podczas natarcia po przełamaniu taktycznej strefy obrony;
 - 60-80 km na dobę podczas pościgu.

2. Przydział ładunków jądrowych, wzmocnienie i wsparcie armii w operacji zaczepnej

Armia może otrzymać na operację: 60-70 i więcej rakiet z ładunkiem jądrowym oraz 60-80 rakiet taktycznych z ładunkiem zwykłym.

Wg potrzeb armii może być wykonanych do 15 lotniczych uderzeń jądrowych.

Działania bojowe armii na głównym kierunku uderzenia frontu mogą być wspierane siłami DLSZR wysiłkiem:

- w działaniach z użyciem BMR: 45-54 e/1 LMSz i 26-30 e/1 IRT;
- w działaniach bez użycia BMR: 56-63 e/1 LMSz i 21-25 e/1 IRT.

Zależnie od sytuacji armia może otrzymać następujące jednostki wzmocnienia:

- FBAA /4 d po 18 hba 152 mm/ i frontowy pappanc /3 d po 18 dz.ppanc 85 mm/;
- bzrl, bzt, klucz śm.zakłóceń łączności radioliniowej.

3. Punkty dowodzenia /rozmieszczenie i przesunięcie/
a/ rozmieszczenie punktów dowodzenia

Związek operacyjny	SD			WSD		TSD	
	Odległość od linii frontu /w km/	Powierzchnia /w km ² /	Czas na przesun. i przejęcie dowodzenia przez rzut w wym. rejonie /wg odz/	Odległość od linii frontu /w km/	Powierzchnia /w km ² /	Odległość od SD /w km/	Powierzchnia /w km ² /
Armia	25-40	20-25 8 ^x	5-7 10-12 ^{xx}	15-20	4-6 2 ^x	10-15	20 8 ^x
Front	50-70	40-50 10-15 ^x	8-12 16-20 xx	20-25	8-10 3-4 ^x	25-30	25-40 10-12 ^x

x - powierzchnia zajmowana przez ścisły skład punktu dowodzenia /bez rejonów rozmieszczenia jednostek obsługi i ochrony/;

xx - czas przesunięcia całości SD.

Zależnie od potrzeb we froncie i armii może być organizowane PSD w odległości od przedniego skraju:

- PSD armii - 20 km;
- PSD frontu - 30 km.

Ponadto dla potrzeb dowódców frontu, armii i dywizji organizowane są powietrzne elementy dowodzenia /PED/ na śmigłowcach wyposażonych w środki łączności:

- we froncie i armii znajduje się PED-2 na śmigłowcu Mi-8, wyposażony w: rst R-130, 2 rst R-111, 2 radiotelefony K-1, 2 dalekopisy, urządzenia utajniające do rst R-111 oraz K-1. Oprócz załogi i 2 łącznościowców może zabrać 5 oficerów sztabu;
- w dywizji jest PED-3 na śmigłowcu Mi-2, wyposażony w: rst R-111, radiotelefon K-1 z urządzeniami utajniającymi. Oprócz załogi i jednego łącznościowca może zabrać 2 oficerów sztabu.

b/ Przesunięcie punktów dowodzenia:

- SD i TSD armii - raz na dobę, frontu - raz na 2 doby;
 - WSD armii - 2-3 razy na dobę, frontu - 2 razy na dobę.
- /Częstotliwość przesunięcia zależna jest od tempa natarcia/.

c/ Czas rozwinięcia WŁ armii:

- SD - 3,5 godz. /210 min./;
- WSD - ok. 2,5 godz. /135 min./;
- TSD - ok. 3 godz. /165 min./.

4. Działania zaczepne bez użycia BMR

- a/ Odcinek przełamania: - bp - 1 km /front natarcia/;
- pułku - do 2 km;
 - dywizji - do 4 km;
 - armii - 8-12 km i więcej.

b/ Stosunek sił:

- operacyjny - 1:1,1 - 1,3;
- taktyczny - 1:2 - 2,5.

- c/ Gęstość artylerii na 1 km odcinka przełamania: 70-130 i więcej dz na km podczas przełamywania przygotowanej obrony nieprzyjaciela na odcinku od 4 do 8 km.

5. Normy gęstości dział i zużycia amunicji

a/ Potrzebna gęstość dział na 1 km odcinka przełamania w natarciu bez użycia broni jądrowej

Rodzaj i przynależność narodowa dywizji	Szerokość pasa obrony /w km/	Potrzebna gęstość dział na 1 km podczas przełamywania obrony na odcinku:			
		2 km	4 km	6 km	8 km
1	2	3	4	5	6
DZ, DPano /A/	20	170	130	105	90
	30	155	125	95	80
	40	150	120	90	75
DZ, DPanc, DPG, DPZmot /NZ/	20	175	110	90	77
	30	160	100	80	73
	40	150	90	75	70

1	2	3	4	5	6
Dywizja /WB/	20	160	105	100	95
	30	145	90	90	77
	40	140	85	85	75

b/ Normy zużycia pocisków oraz niezbędnej liczby dział do obezwładnienia jednego celu /obiektu/ nieprzyjaciela

Rodzaj celu /obiektu/ 1	Potrzeby do rażenia jednego celu:			
	ukrytego		odkrytego	
	pocisków 2	dział 3	pocisków 4	dział 5
Wyrzutnia raketowa "HJ"	350 ^x	12 ^x	350 ^x	12 ^x
b /pl/ 203,2 mm H samob.	900 ^x	18 ^x	900 ^x	18 ^x
	300	9	300	9
b /pl/ 175 mm A	300	9	300	9
b 155 mm H /105 mm H/ samob.	1200 ^x	24 ^x	1200 ^x	24 ^x
	400	12	400	12
bar	250	9	100	6
ba ciągnionej	250	9	100	6
b /pl/ moźdz. samob.	400	12	400	12
b /pl/ moźdz. ciąg.	200	6	80	6
ba plot /plaplot/	400	12	400	12
b /pl/ plot poc.kier. typu "Chaparral"	170	6	170	6
Pojedynczy małowymiarowy /wyrz. PPK, KM, PO, dział itp./	250	6	125	3

1		2	3	4	5
Stacje radiolok. radiostacje na samoch.		350	9	180	6
Plutonowy punkt oporu 6 ha	obrona zawczasu przygotowana	1200	18-24	-	-
	obrona doraźnie zorganizowana	900	18	-	-
plcz na rubieży rozwinięcia do kontraktaku	6 ha	900	18	900	18
	4 ha	600	15	600	15
pl pzmech /plp/ na rubieży rozwinięcia do kontraktaku - 6 ha		900	18	250	6
kp zmech /kp/ drugiego rzutu /odwołu/ brygady /pułku/	18 ha	2700	54	750	18
	12 ha	1800	36	500	18
	9 ha	1350	36	375	12
kcz drugiego rzutu /odwołu/ brygady /pułku/	18 ha	2700	54	750	18
	12 ha	1800	36	500	18
kolumna kp, kpzmech, lub kcz				140	18
pl PFK w rejonie ześrodkowania lub na rubieży rozwinięcia - 2 ha		250	6	80	3
pl pranc 90 mm dział "wider"		530	12	530	12
kppanc w rejonie ześrodkowania lub na rubieży ogniowej - 6 ha		700	18	700	18
SD	batalionu - 2 ha	350	9	80	3
	pułku - 4 ha	850	18	180	6
	brygady - 5 ha	1000	18	250	6
	dywizji /WSD/ - 6 ha	1000	18	250	6

x - zniszczenie celu.

UWAGA! Podczas przełamania zawczasu przygotowanej obrony nieprzyjaciela przyjmuje się następującą gęstość rażenia celów:

- taktyczne środki napadu jądrowego, baterie /plutony/ artylerii i moździerzy, plutonowe punkty oporu kompanii pierwszego rzutu, stanowiska dowodzenia, środki przeciwpancerne, środki obrony przeciwlotniczej, stacje radiolokacyjne i inne ważne pojedyncze cele - 1,0 /pełną normę podaną w tabeli/;
- plutonowe punkty oporu kompanii drugiego rzutu i na skrzydłach odcinka przełamania: od 0,8 do 1,0 /normy podanej w tabeli/;
- pododdziały odwodów brygadowych od 0,7 do 1,0 /normy podanej w tabeli/.

o/ Normy zużycia amunicji artyleryjskiej do obezwładnienia pododdziałów, oddziałów i związków taktycznych nieprzyjaciela

Przynależność narodowa	Pododdziały, oddziały i ZT	Potrzeby amunicji w tys. sztuk
1	2	3
USA	bpz /bp/	11
	bcz	9
	lrppanc	35
	DZ /DP/	120
	DPanc	125
	DPD	115

1	2	3
R F N	bpz DZ /DPanc, DPG/	8,5
	bpg DPG	8,5
	bpz /DPZmot/	11
	bcz BZ /DZ/	11
	bcz DPanc /DPZmot, DPG/	8,5
	bcz BPanc /DZ/	8,5
	bp	9,5
	BZ	40
	BPanc	30
	pcz	30
	BP, BPG	35
	DZ, DPanc	105
	DPZmot, DPG	115
	Wielka Brytania	bpz, bp
pcz		9
BZ, BP		48
BPanc		45
DZ, DPanc		145
Belgia i Holandia	bpz	9
	BZ	39
	BPanc	30
	DZ	110

6. Niektóre dane dotyczące natarcia dywizji

W zależności od sposobu działania nieprzyjaciela natarcie dywizji może przyjąć formę: przełamania, boju spotkaniowego, pościgu. Dywizja może przejść do natarcia z marszu z rejonu wyjściowego położonego w głębi /sposób zasadniczy/ lub z bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem.

a/ Pas natarcia - 15-20 km;

b/ Głębokość zadań:

- bliższe - 10-15 km;

- następne - 20-25 km;

- dnia - do 40 km;

lub bliższe - 20-25 km;

- następne - 30-40 km;

- dnia - 60 km, a dla DPanc i więcej.

Dywizja może także otrzymać zadanie dwustopniowe:

- bliższe - 20-25 km;

- dnia - do 40 km;

lub bliższe - 30-40 km;

- dnia - 60 km.

Podczas przełamywania silnej obrony nieprzyjaciela, na kierunkach drugorzędnych oraz w warunkach szczególnych głębokość zadań dywizji będzie mniejsza /np. w rejonie zurbanizowanym zadanie dnia może wynosić: od 4 do 6-10 km/.

c/ Tempo natarcia 4-6 km/godz.

d/ Przydział rakiet: 4-8 rakiet z ładunkiem jądrowym oraz 8-12 rakiet z ładunkiem zwykłym.

e/ Wzmocnienie: 2-4 i więcej da;

- do pappanc;

- do bsap;

- inne pododdziały, jak np. chemiczne, medyczne, remontowe.

f/ Głębokość ugrupowania bojowego dywizji - 35-50 km.

g/ Przy przejściu dywizji do natarcia z rejonu wyjściowego położonego w głębi;

- (213 p) 3/
- odległość rejonu wyjściowego od przedniego skraju - 40-60 km;
 - odległość rubieży rozwinięcia od przedniego skraju w kolumny:
 - batalionowe - 8-12 km;
 - kompanijne - 4-6 km;
 - plutonowe - 2-3 km;
 - rubież ataku: jak najbliższej przedniego skraju za ukryciami przed obserwacją i ogniem na wprost.

h/ Odparcie kontrataku nieprzyjaciela.

Dywizja organizuje 3-4 rubieże obrony o głębokości do 2 km każda, w odległości 2-3 km między rubieżami.

Poszczególne rubieże tworzą:

- pierwszą: bataliony pierwszego rzutu pułków oraz OPpanc i OZap pułków;
- drugą: drugie rzuty i odwody pułków, a ponadto OPpanc i OZap dywizji;
- trzecią: /niekiedy i czwartą/: drugi rzut lub odwód dywizji oraz OPpanc i OZap armii.

Artyleria do ognia pośredniego zajmuje SO z reguły między pierwszą a drugą rubieżą obrony.

VII. DZIAŁANIA OBRONNE

1. Operacja obronna armii

a/ Szerokość pasa obrony - 100-150 km^{x/}.

Głębokość pasa obrony - 100-150 km i więcej.

b/ Na operację armia może otrzymać: 20-40 rakiet z ładunkiem jądrowym oraz 30-50 rakiet z ładunkiem zwykłym. Według potrzeby armii może być wykonanych 5-10 lotniczych uderzeń jądrowych.

Wysiłek lotnictwa wsparcia może wynosić od 9 do 21 e/1 LMSz i 12-15 e/1 IRT.

c/ System obrony armii obejmuje:

- system uderzeń broni jądrowej;
- system ognia klasycznych środków rażenia;
- ugrupowanie operacyjne;
- strukturę inżynierskiej rozbudowy terenu w pasie obrony armii.

d/ Struktura inżynierskiej rozbudowy może obejmować:

- pas przesłaniania^{xx/} - 15 km i więcej od przedniego skraju obrony /może być on organizowany w styczności i bez styczności z nieprzyjacielem/;
- pozycję przednią - 3-5 km od przedniego skraju obrony;
- pozycję ubezpieczeń bojowych - do 2 km od przedniego skraju obrony;
- pierwszy pas obrony, który broniony przez dywizję pierwszego rzutu operacyjnego armii - stanowi taktyczną strefę obrony o głębokości 20-30 km. Pierwszy pas obrony może mieć 3-4 pozycje obrony o głębokości 2-3 km każda, rozbudowywane w odległości 3-5 km;
- drugi pas obrony /pierwszą armijną rubież obrony/- 40-60 km od przedniego skraju pierwszego pasa;
- trzeci pas obrony /drugą armijną rubież obrony/ - 40-60 km od przedniego skraju drugiego pasa.

x/ Przy przejściu armii do obrony w toku frontowej operacji zaczepnej - pas obrony może być węższy i wynosić 60-100 km. Natomiast przy przejściu do obrony w warunkach szczególnych /np. w górach, na wybrzeżu morskim/ - pas obrony armii może być szerszy i wynosić do kilkuset km.

xx/ W strefie nadgranicznej głębokość pasa przesłaniania może wynosić 20-40 km.

Drugi i trzeci pas, organizowane przez dywizje drugiego rzutu operacyjnego armii /do obrony trzeciego pasa mogą być także użyte dywizje z odwodu frontu/ - tworzą operacyjną strefę obrony armii o głębokości 80-120 km.

e/ Inżynierska rozbudowa terenu w pasie obrony armii obejmuje: prace fortyfikacyjne, stworzenie systemu zapór i niszczeń, przygotowanie i utrzymanie dróg oraz realizację przedsięwzięć maskowania operacyjnego.

Prace inżynierskie pierwszej kolejności mogą być wykonane w ciągu 6-7 godz. przy użyciu 70% sił i środków ZT i oddziałów.

Podstawowe prace inżynierskie z zakresu rozbudowy pasa obrony armii można wykonać w ciągu 4-5 dni.

f/ Punkty dowodzenia armii:

- SD - 50-60 km od przedniego skraju obrony;
- ZSD - 20-30 km od SD;
- TSD - 15-20 km od SD.

Niekiedy może być organizowane PSD.

2. Szerokość i głębokość pasów i rejonów obrony oraz punktów oporu

Wyszczególnienie	Szerokość w km	Głębokość w km
Pas obrony dywizji	do 30/40 i więcej na szerokim froncie	20-30
Rejon obrony pułku	do 10	do 10
Rejon obrony batalionu	3-5	do 3
Punkt oporu kcz	do 2	1
Punkt oporu kp	do 1,5	do 1

Luki między kompanijnymi punktami oporu mogą wynosić 1-1,5 km, a między batalionowymi rejonami obrony - 3-4 km.

VIII. PRZEGRUPOWANIE WOJSK

a/ Odległość marszu: ^{x/} 300-400 i więcej km na dobę.

Średnia szybkość /prędkość/ marszu: ^{xx/}

- kolumn mieszanych i czołgowych po twardej nawierzchni:
 - w dzień 20-30 km na godz;
 - w nocy 15-20 km na godz;
- kolumn samochodowych: - w dzień 30-40 km na godz;
 - w nocy 25-30 km i więcej km na godz.

b/ Podczas marszu wojsk na duże odległości wyznacza się odpoczynki:

- krótkie: 20-30 min. po 1 godz. marszu i po kolejnych 2-3 godz. marszu;
- długie: 2-4 godz. na początku drugiej połowy marszu;
- dzienne /nocne/ ok. 12-14 godz.

c/ Odległości między:

- pułkami - 5-10 km;
- batalionami /dywizjonami/ - nie mniej niż 5 km;
- kompaniami czołgów - 2-3 km;
- kompaniami piechoty /pz/ - 200 m;
- pojazdami - 25-50 m /zależnie od prędkości jazdy i widoczności/.

d/ Linia /punkt/ wyjściowa, wyznaczana w odległości 20-30 km, powinna umożliwić formowanie kolumn.

Linia /punkt/ wyrównania: wyznacza się co 2-3 godz. marszu dla regulacji prędkości marszu.

e/ Armia otrzymuje drogi marszu lub pas przegrupowania o szerokości 80-100 km.

Ilość dróg marszu dla armii:

- dla 2-3 dywizji pierwszego rzutu po 2-3 drogi;
- dla jednostek armijnych 1-2 drogi.

Średnio 5-7 dróg.

Odległości między drogami marszu dywizji - nie mniej niż 5 km, a między zewnętrznymi drogami sąsiednich dywizji - 10-20 km.

x/ Wg "Dyrektywy MON do działalności Sił Zbrojnych PRL w latach 1974-1975".

xx/ Wg "Organizacja marszu dywizji zmechanizowanej /pancernej/ w ramach przegrupowania wojsk operacyjnych", Biul. Inform. nr 4/109/, Wyd. Szt. Gen., Warszawa 1972, s.23.

f/ Ubezpieczenie marszowe

Dywizja może wysłać OW w sile od wzmocnionego bp do pułku lub kilka OW w sile bp każdy.

- OW w sile pułku wysyła się na odległość 50-70 km /2-3 godz. marszu/;
- OW w sile bp wysyła się na odległość 30-50 km /1-2 godz. marszu/.

Od czoła, z każdego pułku pierwszego rzutu dywizji, wysyła się awangardę w sile wzmocnionego bp /kcz/ na odległość 12-15 km od sił głównych. Awangarda wysyła szpicę czołową w sile od wzmocnionego plp do kp na odległość 3-5 km.

Szpicę boczną lub tylną wysyła się na odległość 3-5 km od sił głównych. Ponadto wystawia się ubezpieczenia stałe w celu uchwycenia i utrzymania rubieży i obiektów w ciągu określonego czasu na szczególnie ważnych kierunkach.

IX. DZIAŁANIA DESANTOWE

1. Desant morski /użycie dywizji desantowej/

a/ Rejon wyjściowy wojsk desantu obejmuje:

- rejon ześrodkowania wojsk desantu oddalony 10-15 km od brzegu morza;
- rejon załadowania DD składa się z 3-4 odcinków pułkowych, na których wybiera się 1-3 zasadnicze i 1-2 zapasowe punkty załadowania, każdy w odległości uniemożliwiającej jednoczesne rażenie 2 punktów ładunkiem jądrowym średniej mocy.

b/ Rejon lądowania wojsk desantu obejmuje:

Od strony morza:

- rejon taktycznego rozwinięcia poza zasięgiem taktycznej broni raketowej nieprzyjaciela;
- 2-3 rejony /pozycje/ manewrowe dla okrętów ZWO;
- rubieże manewru sił osłony i obrony wodnego rejonu lądowania;
- linie wyjściowe przed każdym punktem lądowania - w odległości 5-6 km od brzegu;

- linie wodowania środków pływających z OD - w odległości 3-5 km od brzegu;
- tery wodne doprowadzające do punktów lądowania.

Na wybrzeżu:

- 2-3 pułkowe odcinki lądowania, na każdym 2-3 zasadnicze i jeden zapasowy punkt lądowania o szerokości od 1-5 do 2 km;
- 2-3 rejony do lądowania desantu śmigłowego;
- przyczółek lądowania, odpowiednio urządzony i broniony od strony lądu i morza, na którym rozwija się bazę lądowania.

c/ Baza lądowania składa się z:

- rejonu wodnego z oczyszczanymi i oznakowanymi torami wodnymi;
- pasa wybrzeża przygotowanego do wyładunków z morza na ląd. Organizuje się ją w działaniach desantowych od dywizji wzwyż przez dowódcę zespołu lądowania.

d/ W skład zespołu lądowania mogą wchodzić:

- grupy trałowe dalekiej ochrony przeciwwinowej desantu;
- ZWO desantu;
- ZDES;
- grupy demonstracyjne.

e/ Odległość podczas przejścia morzem między:

- grupami lub większymi OD i transportowcami - nie mniej niż 25 kabli /5 km/;
- małymi i średnimi OD wchodzącymi w skład grup: 2 kable /400 m/ w szerz i 3 kable /600 m/ w głęb.

f/ Średni czas załadowania:

- wzmocnionej kdes z płcz pływających - 15-18 min;
- wzmocnionej pdes - 3,5-5 godz;
- wzmocnionej DD: 5-6 godz. przy jednoczesnym załadunku trzech pdes i tyłów DD lub 6-8 godz. przy kolejności załadunku: tyły dywizji, pierwszy rzut /dwa pułki/, drugi rzut /pułk/.

W nocy oraz przy lądowaniu na transportowce desantowe i statki handlowe czas wydłuża się o 20-30%.

g/ Średni czas lądowania:

- wzmocnionej kdes - 10-15 min;
- rzutu szturmowego desantu - 30-40 min;
- pierwszego rzutu desantu - 4 godz;
- całej wzmocnionej DD ugrupowanej w 2 rzuty - do 7 godz.

h/ DD mając w pierwszym rzucie trzy pdes może lądować na froncie do 30 km, a mając dwa pdes - na froncie 15-20 km. Pułki pierwszego rzutu otrzymują odcinek lądowania o szerokości 6-8 km.

i/ Głębokość zadań DD, działającej w składzie desantu operacyjnego:

- bliższe - 5-7 km;
- następne - 10-15 km.

Głębokość całego zadania DD może wynosić 15-20 km.

j/ W natarciu wzdłuż wybrzeża morskiego

Szerokość pasa /frontu/ natarcia:

- kdes z plcz - 1200 m;
- pdes /4 kdes w pierwszym rzucie/ - 7-9 km;
- DD w ugrupowaniu dwurzutowym - 10-15 km; odcinek przełamania DD - 2-2,5 km przy gęstości 60-70 dz. na 1 km odcinka przełamania.

DD może otrzymać zadanie trzy lub dwustopniowe. Głębokość zadania dnia - 20-30 km.

k/ W obronie wybrzeża morskiego:

- front obrony kdes - 1-1,5 km; luki między kompanijnymi punktami operu - 1-1,5 km;
- rejon obrony pułku o szerokości do 10 km;
- szerokość pasa obrony DD - 30 i więcej km.

2. Desanty powietrzne /taktyczny i operacyjny/

a/ Taktyczny: może być organizowany przez armię, DZ, DPanc oraz DD. Wysadzany jest z reguły przy wykorzystaniu śmigłowców.

Skład: od kompanii do wzmocnionego batalionu piechoty.

Rejon załadowania: w odległości 30-50 km od rubieży styczności walczących wojsk. Powierzchnia rejonu załadowania eskadry Mi-8: 250 x 300 m, a dla Mi-6: 500 x 300 m; odległości między eskadrami: 1,5-2 km, a między śmigłowcami - 100 m.

Czas załadowania: około 20-30 min. dla załadowania batalionu.

Głębokość lądowania: nie powinna przekraczać głębokości zadania dnia dywizji; przeciętnie 25-40 km.

Wielkość rejonu lądowania: podobna jak rejonu załadowania; desant w składzie batalionu ląduje z zasady na 3-4 lądowiskach.

Niezbędna ilość śmigłowców do załadowania:

- bp ze środkami wzmocnienia: esk. Mi-6 i 2 esk. Mi-8;
- kp bez sprzętu ciężkiego: 12-15 ś. Mi-8.

Czas potrzebny dla pśt do organizacji desantowania: 5 godz.

Czas samodzielnej walki: uzależniony od sytuacji bojowej, zwłaszcza od wielkości przeciwdziałania nieprzyjaciela, oraz tempa natarcia wojsk wysadzających desant i może wynosić od kilku do kilkunastu godzin.

b/ Operacyjny: w składzie nie mniejszym od DPD /poniższe dane dotyczą DPD o organizacji batalionowej/.

Rejon wyjściowy: obejmuje rejon ześrodkowania DPD oddalony od lotnisk około 25-30 km, rejony wyczekiwania oddziałów lub zgrupowań desantowych w odległości 5-10 km od lotnisk załadowania, których dla DPD desantowanej w jednym rejsie potrzeba 5-6, tzn. po jednym lotnisku na bpd, zgrupowanie sztabowe i rzut latający. Ponadto w rejonie wyjściowym powinny być 2-3 lotniska zapasowe.

Odległości rejonu wyjściowego: uzależnione są od zasięgu rakiet taktyczno-operacyjnych nieprzyjaciela oraz zasięgu działania lotnictwa transportowego i stąd przy desantowaniu DPD samolotami AN-12 może wynosić 300-600 km.

Niezbędna ilość samolotów AN-12: dla bpd - 35-40, dla DPD - 250-270 samolotów, tj. około trzech DIT.

Czas przygotowania DPD do desantowania: uzależniony jest od stanu posiadania tary desantowej i może wynosić: 1,5-2,5 doby.

Czas załadowania DPD do samolotów: 2-3 godziny.

Głębokość lądowania DPD: uzależniona jest od zasięgu LT, jej możliwości bojowych oraz możliwości wsparcia jej walki przez środki rażenia frontu i może wynosić 120-180 km.

Wielkość rejonu lądowania: 15 x 25 km, przy czym wyznacza się w nim 5-6 zrzutowisk oraz 1-2 lotniska dla rzutu lądującego.

Wielkość zrzutowisk /dla samolotów AN-12/: przy zrzucie w kolumnie samolotów - 1500 x 800 m, w kolumnie kluczy - 1700 x 1500 m. Przy zrzucie w nocy podane wielkości zwiększa się o 50%.

Wysokość zrzutów z samolotu AN-12: ludzi - 600 m, platform - PGS - 500-800 m, platform P-127 - 1000 m.

Dopuszczalna prędkość wiatru przy zrzucie ludzi: normalna 3-4 m na sek; górna do 6-8 m na sek. w warstwie przyziemnej.

Czas samodzielnej walki DPD: uzależniony jest od jej możliwości bojowych, wsparcia jej walki przez środki rażenia frontu, siły przeciwdziałania nieprzyjaciela oraz tempa natarcia wojsk frontu i może wynosić 2-3 doby.

X. WALKA RADIOELEKTRONICZNA

1. Pojęcie "walka radioelektroniczna"

Walka radioelektroniczna stanowi zespół przedsięwzięć i działań wzajemnie powiązanych celem, miejscem i czasem, zmierzających do rozpoznania i uniemożliwienia lub utrudnienia przeciwnikowi wykorzystania bojowego radioelektronicznych systemów dowodzenia wojskami i kierowania środkami walki oraz do zapewnienia efektywnego użycia analogicznych systemów wojsk własnych.

2. Zadania walki radioelektronicznej

a/ Obezwładnienie środków i systemów radioelektronicznych nieprzyjaciela w celu obniżenia skuteczności działań jego lotnictwa, wojsk rakietowych i artylerii, jak również zdezorganizowania lub całkowitego zerwania dowodzenia wojskami i współdziałania w strefie taktycznej i operacyjnej.

b/ Zapewnienie nieprzerwanej pracy środków i systemów radioelektronicznych własnych wojsk w warunkach ogniowego i elektronicznego oddziaływania nieprzyjaciela.

3. Elementy składowe walki radioelektronicznej

a/ Rozpoznanie radioelektroniczne, realizowane przez oddziały i pododdziały rozpoznania i zakłóceń radioelektronicznych.

b/ Obezwładnienie radioelektroniczne, wykonywane przez oddziały i pododdziały zakłóceń w ramach wsparcia i osłony radioelektronicznej wojsk.

c/ Obrona radioelektroniczna, realizowana przez wszystkie rodzaje wojsk i służb, wykorzystujące środki radioelektroniczne.

4. Realizacja zadań walki radioelektronicznej

Wykonywanie zadań walki radioelektronicznej osiąga się poprzez stosowanie różnego rodzaju zakłóceń radioelektronicznych i jednoczesne niszczenie środkami rażenia punktów dowodzenia, węzłów łączności i innych obiektów radioelektronicznych nieprzyjaciela.

Zadania walki radioelektronicznej wykonują:

- oddziały i pododdziały rozpoznania radioelektronicznego;
- oddziały i pododdziały zakłóceń radioelektronicznych;
- wojska rakietowe, lotnictwo i artyleria;
- taktyczne i operacyjne desanty powietrzne oraz grupy specjalne /dywersyjno-rozpoznawcze/.

Ponadto w realizacji zadań walki radioelektronicznej uczestniczą inne rodzaje wojsk i służb, stosownie do swych możliwości szczególnie w zakresie obrony radioelektronicznej.

5. Organem wykonawczym w zakresie organizacji i kierowania walką radioelektroniczną jest:

- a/ w sztabie frontu - oddział walki radioelektronicznej;
- b/ w sztabie armii - wydział walki radioelektronicznej oddziału operacyjnego;
- c/ w sztabie dywizji - starszy pomocnik szefa wydziału operacyjnego do spraw walki radioelektronicznej;
- d/ na szczeblu pułku - oficer operacyjny sztabu pułku;
- e/ dowództwa oddziałów i pododdziałów zakłóceń łączności radiowej i radioliniowej oraz zakłóceń radiolokacyjnych.

6. Armia może otrzymać jako wzmocnienie:

- batalion zakłóceń taktycznych /bzt/ z pułku zakłóceń radiowych frontu;
- batalion zakłóceń radiolokacyjnych /bzrl/ z pułku zakłóceń radiolokacyjnych frontu;
- 6-9 śmigłowcowylotów na dobę do zakłócania łączności radioliniowej.

7. Organizacja bzt:

- kompania zakłóceń radiowych KF: 3 pl zakłóceń /razem 12 stacji zakłóceń R-378/;
- 2 kompanie zakłóceń radiowych UKF: po 3 pl zakłóceń i pl wykrywania i wskazywania celów radielektronicznych /po 9 stacji zakłóceń R-330A/;
- kompania wykrywania i wskazywania celów radielektronicznych: 2 pl wykrywania i pl namierzania radiowege;
- kompania łączności: pl radiowy, pl radioliniowy i pl tele-
foniczno-telegraficzny.

W operacji zaczepnej armii bzt może działać scentralizowanie lub zdecentralizowanie. Dywizjom pierwszego rzutu mogą być przydzielane kompanie zakłóceń UKF /lub plutony/.

Możliwości obezwładnienia zakłóceniami łączności nieprzyjaciela

Rodzaj zakłóceń	Liczba zakłócanych relacji łączności radiowej	
	KF	UKF
1	2	3
<u>Zakłócenia selektywne</u> /1 stacja zakłóca jedną relację łączności/	12	18
<u>Zakłócenia selektywne</u> <u>metodą manewrową</u> /1 stacja zakłóca 1-2 relacje łączności/	12-24	-

1	2	3
<u>Zakłócenia zaporowe</u> mocą 200 W przy 5 - kanałowym reżymie pracy stacji zakłó- ceń	-	90
<u>Zakłócenia zaporowe</u> mocą 80 W przy 15 - kanałowym reżymie pracy stacji zakłó- ceń	-	270

bzt w pełnym składzie jest w stanie zdeorganizować łączność radiową KA z dwiema podległymi dywizjami /DZ, DPanc/ oraz łączność dwóch dywizji pierwszego rzutu.

8. Śmigłowce zakłócające obezwładniają zakłóceniami łączność radioliniową dywizji z KA oraz dywizji z brygadami nieprzyjaciela.

Rubieże patrolowania dla śmigłowców zakłócających wyznacza się w odległości 10-15 km od linii styczności wojsk.

Zasięg zakłóceń: dla stacji R-949 zamontowanej na śmigłowcu Mi-4P:

H = 1000 m do 100 km,

H = 2000 m do 135 km,

H = 3000 m do 150-170 km.

Jeden śmigłowiec może zakłócić selektywnie jednocześnie 4 relacje radioliniowe /stacja R-949 ma 4 nadajniki zakłócające/.

9. Batalion zakłóceń radiolokacyjnych przeznaczony jest do osłony zasadniczych elementów ugrupowania operacyjnego armii.

Organizacja bzrl: 3 kzrl każda w składzie: pl dowodzenia, pl stacji SPB-7, pl stacji SPO-8 i pl stacji SPO-10 /SPO-40/.

Srodki zakłócające bzrl zapewniają możliwość zakłóceń pracy radiolokacyjnych celowników bombowych na głębokość 60-70 km. Za pomocą stacji SPO-10 /SPO-40/ można osłonić 4-6 obiektów przed celnym bombardowaniem lub imitować 4-6 pozornych punktów przepraw, albo stworzyć do 6 tzw. "linii odwodzenia" rakiet klasy "powietrze-ziemia" z aktywnymi lub półaktywnymi głowicami samonaprowadzania.

Przy gęstości naletów 1-2 samolotów na min., bzdrl może osłonić przed celnym bombardowaniem 3-4 obiekty punktowe /mosty, SD, SS rakiet itp/ lub 1-2 obiekty powierzchniowe o rozmiarach 700-1000 km² /rejon dywizji, BROT, lotnisko/ albo pas terenu o szerokości 80-100 km i głębokości 30-40 km.

10. Najbardziej skutecznym sposobem walki ze środkami radielektronicznymi jest ich niszczenie. Bardzo częste niszczenie obiektów radielektronicznych będzie realizowane łącznie z niszczeniem lub obezwładnieniem innych obiektów mających istotne znaczenie w danej sytuacji, jak: oddziałów i związków taktycznych, środków przeniesienia BMR, stanowisk dowodzenia itp.

Do niszczenia obiektów i środków radielektronicznych można wykorzystać: WR1A, lotnictwo, desanty powietrzne i grupy specjalne.

XI. LIKWIDACJA SKUTKÓW UDERZEŃ JĄDROWYCH

1. Pojęcie "likwidacja skutków uderzeń jądrowych"

Likwidacja skutków uderzeń jądrowych stanowi zespół przedsięwzięć, organizowanych przez dowódców i sztaby wszystkich szczebli dowodzenia oraz realizowanych przez wszystkie rodzaje wojsk i służb w celu odtworzenia zdolności bojowej wojsk do dalszych działań i wykonania postawionych zadań bojowych.

2. Przedsięwzięcia w zakresie likwidacji skutków uderzeń jądrowych i odtworzenia zdolności bojowej wojsk

obejmują przede wszystkim:

- rozpoznanie ognisk porażenia bronią jądrową;
- odtworzenie naruszonego systemu: dowodzenia i łączności, uderzeń jądrowych, ognia klasycznych środków rażenia, zaopatrywania materiałowego, zabezpieczenia medycznego i technicznego wojsk;
- wykonanie prac ratunkowo-ewakuacyjnych w rejonach uderzeń jądrowych oraz wyprowadzenie wojsk ze stref skażeń promieniotwórczych;

- uzupełnienie strat stanu osobowego oraz techniki bojowej i odtworzenie ugrupowania bojowego /operacyjnego/ związków taktycznych /operacyjnych/;

- przeprowadzenie zabiegów sanitarnych ludzi, dezaktywacji sprzętu, uzbrojenia i środków materiałowo-technicznych;

- odbudowę dróg manewru, dowozu i ewakuacji.

Przedsięwzięcia te realizuje się jednocześnie z wykonywaniem zadań bojowych przez posiadające zdolność bojową związki taktyczne i operacyjne. W pierwszej kolejności odtwarza się dowodzenie zgrupowaniami sił i środków na kierunku głównego uderzenia. Zależnie od charakteru przedsięwzięć na odtworzenie dowodzenia we froncie i armii potrzeba od kilku godz. do 1-2 dni. Odtwarzanie zdolności bojowej wojsk, które mają stosunkowo niewielkie straty /do 50%/, może być realizowane w toku działań bojowych. Związki taktyczne mające straty do 70% i większe, zwykle wyprowadza się do odwodu. Do okazania pomocy wojskom w likwidacji skutków uderzeń jądrowych mogą być wydzielane ze szczebla nadrzędnego specjalne siły i środki.

3. Po 3-4 godz. od początku pierwszego zmasowanego uderzenia jądrowego nieprzyjaciela^{x/} mogą być znane w sztabie armii /frontu/: liczba, miejsce, czas, moc i rodzaj wybuchów jądrowych, a także może być dokonane wstępne prognozowanie sytuacji po uderzeniach jądrowych, pozwalające na powzięcie decyzji do likwidacji skutków uderzeń jądrowych i ewentualnych działań tymi wojskami, które zachowały zdolność bojową. W miarę napływu danych o parametrach kolejnych uderzeń jądrowych prognozowanie będzie kontynuowane.

Po 10-12 godz. od początku pierwszego zmasowanego uderzenia jądrowego nieprzyjaciela^{x/} sztab armii /frontu/ może znać ogólną sytuację operacyjną w stopniu pozwalającym na powzięcie decyzji co do dalszych działań wojsk armii /frontu/.

x/ Pierwsze zmasowane uderzenie jądrowe nieprzyjaciela w ramach natarcia jądrowego na TDW może trwać 2-3 godz. /przy wykorzystaniu 60% środków na całe natarcie jądrowe/, drugie zmasowane uderzenie jądrowe może nastąpić po upływie 6-7 godz. od czasu rozpoczęcia pierwszego.

Zależnie od konkretnych warunków, rozmiaru i struktury strat na odtworzenie zdolności bojowej może być potrzeba:

- wojsk armii: od kilku godzin do 2 dni;

- wojsk frontu: od jednego do kilku dni.

Całkowita zaś likwidacja skutków uderzeń jądrowych może trwać i znacznie dłużej.

4. Po uderzeniach jądrowych nieprzyjaciela wojska mogą posiadać różny stopień zdolności bojowej.

Dywizja posiada zdolność bojową, jeżeli w jej składzie pozostało nie mniej niż 70% zasadniczych oddziałów /pododdziałów/ ze środkami walki i zapasami, które mają zachowany system dowodzenia i duch bojowy i są w gotowości do natychmiastowych działań.

Dywizja posiada zdolność bojową częściową /ograniczoną/ jeżeli zachowała nie mniej niż 40-50% stanu bojowego, trwałe dowodzenie i niezbędne środki materiałowe. Dywizja taka najczęściej mieć będzie skróconą strukturę organizacyjną, odpowiednio niewysokie możliwości bojowe i w wielu przypadkach jej bojowe użycie będzie ograniczone.

Dywizja może w pełni utracić zdolność bojową, jeżeli straci ponad 50-60% swych zasadniczych oddziałów.

Zdolność bojową może utracić również i ta dywizja, która poniosła znacznie mniejsze straty, ale ma obezwładnione lub zniszczone zasadnicze oddziały i organy dowodzenia.

Oceniając zdolność bojową wojsk w stanie osobowym, należy uwzględniać nie tylko straty bezpowrotne i sanitarne, lecz i od radioaktywnego napromienienia.

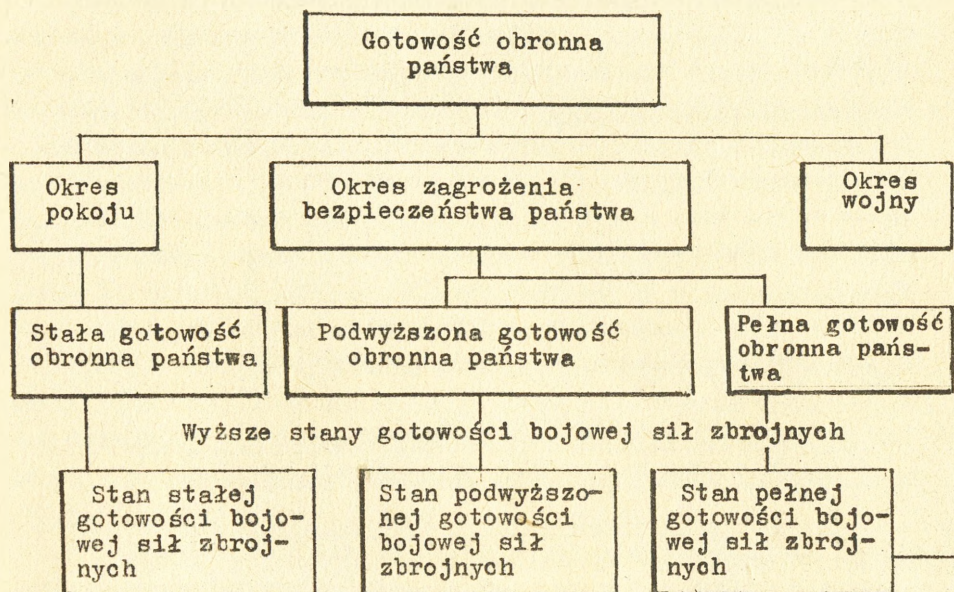
Armia i front nawet po zmasowanych uderzeniach jądrowych nieprzyjaciela mogą zachować znaczną zdolność bojową swych wojsk i w ślad za własnymi uderzeniami jądrowymi prowadzić zdecydowane działania bojowe w celu ostatecznego rozbitcia ocalałych sił nieprzyjaciela.

5. Czas przeprowadzenia całkowitych zabiegów przez BChem:

Związek taktyczny	Czas przeprowadzenia całkowitych zabiegów /w godz./		
	sanitarnych	dezaktywacji	odkażania /dezaktywacji/
1	2	3	4
DZ	5,3	$\frac{2,7}{3,2}$	$\frac{4,0}{5,2}$
DPanc	4,3	$\frac{2,4}{2,7}$	$\frac{3,5}{4,6}$
DPD	1,5	$\frac{0,6}{0,8}$	$\frac{1,0}{1,2}$
DD	1,8	$\frac{1,2}{2,2}$	$\frac{1,7}{2,2}$
ABROT	0,6	0,4	0,5
ABAA	1,0	$\frac{0,5}{0,6}$	$\frac{0,8}{1,0}$

Uwaga: W liczniku czas przeprowadzenia zabiegów w lecie, w mianowniku - w zimie.

XII. STANY GOTOWOŚCI OBRONNEJ PAŃSTWA ORAZ GOTOWOŚCI BOJOWEJ SIŁ ZBROJNYCH

1. Stan gotowości bojowej wojsk jest ściśle uzależniony od stanu obronnego, w jakim znajduje się państwo.
2. Stany gotowości bojowej wojsk odpowiadają poszczególnym okresom w systemie obronnym państwa. Powinny one wyprzedzać wprowadzenie odnośnych stanów gotowości obronnej państwa.
3. Gotowość bojowa: jest to stan określający stopień przygotowania poszczególnych ogniw organizacyjnych i całości sił zbrojnych do podjęcia i wykonania zadań bojowych w skali i w czasie określonym planami operacyjnymi zgodnie z przeznaczeniem danego rodzaju sił zbrojnych, rodzaju wojsk, służb i jednostek wojskowych.
4. Zdolność bojowa: jest to optymalna możliwość wykonania różnorodnych zadań bojowych przez określoną jednostkę organizacyjną wojsk, wynikająca z jej struktury organizacyjnej, ilości i wartości żołnierzy, techniki bojowej i materiałowo-technicznego zabezpieczenia.

5. Operacyjne rozwinięcie frontu /armii/: szereg przedsięwzięć związanych z doprowadzeniem wojsk do stanu pełnej gotowości bojowej, z przegrupowaniem ich do rejonu wyjściowego oraz z przyjęciem w tym rejonie ugrupowania operacyjnego odpowiadającego zamiarowi planowanych działań /operacji/.
6. Mobilizacyjne rozwinięcie: całokształt przedsięwzięć zapewniających szybko i sprawne przejście wojsk ze struktury organizacyjnej czasu pokojowego na strukturę organizacyjną czasu wojennego, w oparciu o nagromadzone zapasy oraz wydzielone rezerwy osobowe i materiałowe z gospodarki narodowej.

Mobilizacyjne rozwinięcie wojsk frontu /armii/ stanowi część składową procesu osiągania pełnej gotowości bojowej.

XIII. UZUPEŁNIANIE BIEŻĄCE I KOMPLEKSOWE STRAT SIŁ ZBROJNYCH W CZASIE WOJNY W UKŁADZIE "KRAJOWYM" I "POLOWYM"

1. Uzupełnianie strat wojsk w czasie wojny stanowi kontynuację przedsięwzięć mobilizacyjnych okresu pokojowego. Zapewnia ono wymianę związków taktycznych i oddziałów lub ich elementów ugrupowania, które utraciły zdolność bojową odpowiednio w tym celu przygotowanymi związkami taktycznymi, oddziałami /pododdziałami/ rezerwowymi i zapasowymi oraz nieprzerwany dopływ grup uzupełnienia do wojsk walczących w celu pokrycia ich strat bieżących. Ponadto zapewnia ono odtwarzanie związków taktycznych rezerwowych oraz oddziałów /pododdziałów/ zapasowych w wypadku użycia ich w całości, lub uzupełnianie tych jednostek, w miarę wysyłania z ich składu grup specjalistów do wojsk. W ramach uzupełniania strat w czasie wojny realizowane są również przedsięwzięcia związane z nowymi formowaniami.

2. Uzupełnianie strat wojsk może być prowadzone:

- a/ kompleksowo - to jest w sposób umożliwiający zastąpienie wyeliminowanych z walki pododdziałów, oddziałów, związków taktycznych i sztabów analogicznymi, w pełni uzbrojonymi jednostkami organizacyjnymi. Uzupełnianie kompleksowe prowadzi się przede wszystkim na rzecz wojsk lądowych;
- b/ bieżąco - to jest w sposób zapewniający planowe wyrównywanie codziennych strat jednostek w oparciu o wyszkolone zapasy rezerw osobowych.

3. Przeznaczenie związków taktycznych rezerwowych oddziałów /pododdziałów/ zapasowych

Związki taktyczne rezerwowe oraz oddziały /pododdziały/ zapasowe formowane są na zasadach dotyczących mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych od nowa lub w drodze przeformowania jednostek wojskowych istniejących w czasie pokoju.

Związki taktyczne rezerwowe występują tylko w wojskach lądowych i wykorzystuje się je głównie w ramach uzupełniania kompleksowego wojsk operacyjnych.

Oddziały /pododdziały/ zapasowe występują w wojskach lądowych, lotniczych, OPK, marynarki wojennej i w zależności od charakteru /typu/ jednostki wykorzystuje się:

- oddziały /pododdziały/ zapasowe artylerii, wojsk inżynierskich, wojsk chemicznych w zasadzie w ramach uzupełnienia kompleksowego wojsk operacyjnych. W wypadku szczególnych potrzeb, mogą być wykorzystane do uzupełnienia bieżącego tych wojsk - grupami specjalistów;

- oddziały /pododdziały/ zapasowe wojsk łączności, służb: czołgowo-samochodowej, uzbrojenia, zdrowia i kwatermistrzowskich, przeznaczone są do uzupełnienia bieżącego wojsk operacyjnych. W sporadycznych przypadkach mogą one również uzupełniać jednostki wojsk lądowych, lotniczych, OPK i marynarki wojennej na terenie kraju;

- oddziały /pododdziały/ zapasowe wojsk lotniczych, wojsk OPK i marynarki wojennej przeznaczone są głównie do uzupełnienia bieżącego grupami specjalistów /pododdziałami/ własnych jednostek, wojsk operacyjnych i wojsk działających na terenie kraju.

Związki taktyczne rezerwowe i oddziały /pododdziały/ zapasowe wojsk lądowych podlegają dowódcom okręgów wojskowych, na terenie których dyslokują. Oddziały /pododdziały/ zapasowe wojsk lotniczych, wojsk OPK i marynarki wojennej podlegają właściwym dowódcom rodzajów sił zbrojnych.

4. Organy wykonawcze uzupełnienia strat wojsk

Nieprzerwany dopływ wyszkolonych rezerw osobowych w bezpośredniej relacji kraj-wojska walczące realizuje aparat wykonawczy istniejący tak w kraju, jak i w ugrupowaniu wojsk operacyjnych, formowany równoległe z mobilizacyjnym rozwinięciem

tych wojsk i rozpoczynający pełne funkcjonowanie z chwilą ich wprowadzenia do bitwy.

Do organów wykonawczych w systemie planowanego uzupełnienia strat wojsk na terenie kraju należą: rejonowe punkty zbiórki /RPZb/ i okręgowe punkty przesyłkowe /OPP/, które:

- zapewniają permanentne przesyłanie żołnierzy uzupełnienia do wojsk operacyjnych;
- partycypują w doraźnym uzupełnianiu strat w jednostkach wojsk OTK.

Organami wykonawczymi wojsk operacyjnych w systemie uzupełniania strat są: /równorzędne w odniesieniu do zakresu wykonywanych zadań/ frontowe, armijne, dywizyjne i brygadowe punkty rozdzielcze, zapewniające sprawny przepływ żołnierzy uzupełnienia do walczących jednostek wojskowych.

5. Rozmieszczenie organów wykonawczych uzupełnienia

a/ W systemie krajowym:

- przy każdej wojskowej komendzie uzupełnień /WKU/ organizowane są rejonowe punkty zbiórki /RPZb/;
- na bazie byłych wojewódzkich punktów przesyłkowych /WPP/ organizowane są okręgowe punkty przesyłkowe /OPP/;

b/ W systemie polowym przy każdym tyłowym stanowisku dowodzenia /w jego rejonie/ organizowane są:

- przez front: frontowy punkt rozdzielczy /FPRd/;
- przez armię: armijny punkt rozdzielczy /APRd/;
- przez dywizje /brygadę/: dywizyjny /brygadowy/ punkt rozdzielczy /DPRd/ /BPRd/.

6. Zadania punktów przesyłkowych /zbiórek/ i rozdzielczych

a/ Rejonowego punktu zbiórki /RPZb/:

- poddanie przeglądowi lekarskiemu żołnierzy rezerwy;
- wydanie znaków tożsamości żołnierzom rezerwy;
- zorganizowanie i przesłanie grup uzupełnienia do OPP lub do jednostki wojskowej z żołnierzy rezerwy wyszkolonej;
- przyjmowanie żołnierzy wypisanych ze szpitali;
- kierowanie uzdrowieńców w zależności od orzeczenia komisji lekarskiej do jednostek wojskowych, OPP względnie do rezerwy;

- przesłanie do jednostki szkolnej żołnierzy rezerwy niewyszkolonej;

- zorganizowanie przyjęcia pojazdów samochodowych, wydanie poświadczenia ich odbioru oraz skierowanie do jednostki wojskowej lub OPP.

Przepustowość RPZb około 100 ludzi na dobę; czas przebywania uzupełnienia na punkcie od kilku godzin do jednej doby.

b/ Okręgowego punktu przesyłkowego /OPP/:

- przyjmowanie i gromadzenie żołnierzy rezerwy przybyłych z RPZb; mundurowanie ich i indywidualne wyposażenie, organizowanie ich wyżywienia i odpoczynku;

- przyjmowanie żołnierzy skierowanych na uzupełnienie jednostek szkolnych i zapasowych;

- organizacja pododdziałów oraz obsługi załóg uzupełnienia bieżącego z uzbrojeniem i sprzętem na uzupełnienie potrzeb wojsk operacyjnych;

- organizacja kolumn samochodowych na uzupełnienie wojsk operacyjnych;

- kompletowanie kompanii /grup/ uzupełnienia i wysłanie do wojsk operacyjnych;

- organizowanie przerzutów oficerów i specjalistów transportem lotniczym do wojsk operacyjnych.

Pojemność OPP - 960 ludzi. Przepustowość dobową - 320 ludzi. Czas przebywania na OPP do 3 dni. Cykl pracy - 1 doba.

c/ Frontowego punktu rozdzielczego /FPRd/:

- przyjmowanie kompanii /grup/ uzupełnienia bieżącego i kompleksowego z głębi kraju, żołnierzy ze stref kontroli ruchu wojsk, szpitali, pododdziałów uzdrowieńców oraz oddziałów /pododdziałów/, które utraciły zdolność bojową;

- rozdzielanie i kierowanie żołnierzy uzupełnienia bieżącego i kompleksowego oraz żołnierzy skierowanych do FPRd z innych jednostek - do jednostek frontowych.

Pojemność i przepustowość FPRd - około 1800 ludzi na dobę, w tym 450 oficerów. Czas przebywania - do jednej doby.

d/ Armijskiego punktu rozdzielczego /APRd/:

- przyjmowanie kompanii /grup/ uzupełnienia bieżącego i kompleksowego z głębi kraju, żołnierzy skierowanych ze stref kontroli ruchu wojsk, szpitali, pododdziałów uzdrowieńców, oraz oddziałów /pododdziałów/, które utraciły zdolność bojową:

- rozdzielanie i kierowanie uzupełnienia przybyłego do APRd do związków taktycznych i jednostek armijnych.

Pojemność i przepustowość APRd - około 1800 ludzi na dobę, w tym około 150 oficerów. Czas przebywania uzupełnienia na APRd do jednej doby.

e/ Dywizyjnego punktu rozdzielczego /brygadowego/ DPRd /BPRd/:

- przyjmowanie przybyłych z APRd pododdziałów i grup uzupełnienia, żołnierzy przybyłych ze stref kontroli ruchu wojsk, szpitali, pododdziałów uzdrowieńców oraz oddziałów /pododdziałów/ dywizyjnych;

- rozdzielanie i przekazywanie żołnierzy uzupełnienia do oddziałów /pododdziałów/.

Przepustowość i pojemność DPRd /BPRd/ - około 360 ludzi na dobę. Czas przebywania uzupełnienia na punkcie - do kilku godzin.

XIV. RODZAJE I FORMY ĆWICZEŃ TAKTYCZNO-OPERACYJNYCH

1. Rodzaje ćwiczeń: ćwiczenia grupowe, treningi sztabowe, ćwiczenia dowódczo-sztabowe, podróże polowe, musztra bojowa, ćwiczenia z wojskami.

2. Formy ćwiczeń:

a/ ćwiczeń grupowych:

- ćwiczenie grupowe w najprostszej postaci /wszyscy ćwiczący występują w jednej roli/;
- ćwiczenie grupowe z elementami gry wojennej;
- ćwiczenie grupowe z wykorzystaniem pociągu i transportu samochodowego lub tylko tego ostatniego;
- ćwiczenie sprawdzające /kontrolne/;

b/ treningów sztabowych:

- trening sztabowy w pomieszczeniach stałych /ze środkami lub bez środków łączności/;
- trening sztabowy w terenie ze środkami łączności.

Treningi sztabowe są z reguły: epizodyczne, jednostronne i jednoszczeblowe. Mogą być prowadzone z całym sztabem lub z poszczególnymi jego komórkami organizacyjnymi.

c/ ćwiczeń dowódczo-sztabowych:

- gra wojenna /prowadzona w pomieszczeniach stałych ze środkami lub bez środków łączności/ może być prowadzona jako ćwiczenie: jednostronne lub dwustronne, jednoszczeblowe lub wieloszczeblowe /dwu-trzyszczeblowe/;
- ćwiczenie szkieletowe /zawsze w terenie i ze środkami łączności/ może być prowadzone jako ćwiczenie: jednostronne lub dwustronne, jednoszczeblowe lub wieloszczeblowe /dwu-trzyszczeblowe/;
- ćwiczenie szkieletowe z "oznaczonymi" wojskami /z oznaczonymi elementami ugrupowania bojowego lub operacyjnego/.

Ćwiczenia dowódczo-sztabowe mogą być kontrolne i doświadczalne. Mogą być one ponadto:

- kompleksowe, obejmujące całość /lub większość/ problemów danego tematu;
- epizodyczne, obejmujące tylko wybrane problemy danego tematu;
- jednoukładowe, w których uczestniczą tylko dowództwa i sztaby układu militarne;
- wieloukładowe, obejmujące swym zasięgiem także inne układy /np. terytorialny, funkcjonalny/.

d/ podróży polowych:

- podróż polowa operacyjna lub taktyczna;
- podróż polowa wojskowo-historyczna;
- podróż polowa wojskowo-geograficzna.

e/ musztra bojowa /tylko na szczeblu pododdziałów/.

f/ ćwiczeń z wojskami:

- taktyczne, prowadzone z pododdziałami, oddziałami i ZT;
- manewry, prowadzone na szczeblu operacyjnym;
- ze strzelaniem amunicją bojową.

Ćwiczenia z wojskami mogą być dwustronne lub z pozorowanym nieprzyjacielem i prowadzone z jednostkami w pełni uкомплекtowanymi lub o niepełnych stanach etatowych ludzi i techniki bojowej, zwłaszcza na szczeblu operacyjnym.

W ostatnim przypadku nosić one będą znamiona ćwiczenia szkielekowego z oznaczonymi elementami ugrupowania bojowego /operacyjnego/, czyli z "oznaczonymi" wojskami.

Ćwiczenia z wojskami mogą być ponadto: kontrolne /inspekcyjne/, pokazowe, doświadczalne, jednoukładowe i wieloukładowe.

3. Wymienione formy i rodzaje ćwiczeń mogą, stosownie do założonych celów, mieć charakter ćwiczeń doświadczalnych /eksperymentalnych/ lub pokazowych.

XV. POJĘCIE I TREŚĆ INFORMOWANIA OPERACYJNEGO I PLANU OPERACJI

A. Informowanie operacyjne

Informowanie operacyjne stanowi kolejny, po analizie zadania, etap procesu wypracowania decyzji.

Celem informowania operacyjnego jest właściwe ukierunkowanie pracy sztabu oraz szefostw rodzajów wojsk i służb w zakresie przygotowania danych do powzięcia decyzji przez dowódcę związku operacyjnego.

Podczas informowania operacyjnego zapoznaje się szefów oddziałów /zarządów/ oraz rodzajów wojsk i służb:

- z ogólną sytuacją na polu bitwy;
- z zadaniem związku operacyjnego;
- z treścią zarządzeń wstępnych wydanych dla podległych

wojsk.

Ponadto dowódca osobiście /lub szef sztabu/ zapoznaje wymienionych szefów ze swym zamiarem wykonania operacji oraz wydaje im wytyczne dotyczące treści, czasu i formy przedstawienia danych niezbędnych do powzięcia decyzji.

B. Plan operacji

Plan operacji to całokształt dokumentów opracowanych przez sztab oraz szefostwa rodzajów wojsk i służb, ujmujących w formie graficznej i pisemnej całość problemów z zakresu przygotowania i wykonania operacji.

Podstawowym dokumentem planu operacji jest decyzja dowódcy do operacji wyrażona graficznie na mapie oraz w pisemnej legendzie. Dokument ten jest zatwierdzany przez przełożonego i stanowi podstawę do opracowania wszystkich pozostałych dokumentów planu operacji, które w szczególności rozwijają wykonanie poszczególnych elementów decyzji dowódcy.

Z punktu widzenia treści dokumentów plan operacji na szczeblu operacyjnym można podzielić na:

1. Operacyjną część planu operacji obejmującą: decyzję dowódcy /na mapie z pisemną legendą/, plan pierwszego uderzenia jądrowego z grafiką wykonania tego uderzenia, plan operacyjnego rozwinięcia lub przegrupowania wojsk, plan powietrzno-morskiej operacji desantowej, plan operacji powietrzno-desantowej.

2. Plany użycia rodzajów wojsk i lotnictwa obejmujące: plan użycia wojsk raketowych i artylerii, plan użycia armii lotniczej, plan OPL.

3. Plany zabezpieczenia operacyjnego obejmujące następujące plany: rozpoznania, maskowania operacyjnego /w tym plan dezinformacji/, OPBMR, walki radioelektronicznej, zabezpieczenia inżynierskiego, zabezpieczenia chemicznego i zabezpieczenia tyłowego.

4. Plany z zakresu dowodzenia obejmujące: plan rozmieszczenia i przesunięcia punktów dowodzenia i plan organizacji łączności.

5. Plany z zakresu pracy partyjno-politycznej.

ZASTĘPCA SZEFA KATEDRY
SZTUKI OPERACYJNEJ

płk dr Tadeusz BENTKOWSKI

LITERATURA /wykorzystana w niniejszym opracowaniu/

1. Schematy struktury organizacyjnej: dowództwa armii, batalionu zabezpieczenia SD armii, batalionu zabezpieczenia KSD armii /dla celów ćwiczebnych/ - nr bibl. 06193.
2. Etat ćwiczebny DPanc nr C/073 - nr bibl. 017792.
3. Etat ćwiczebny DZ nr C/072 - nr bibl. 017791.
4. Artykuły "Ogólne zasady organizacji i prowadzenia natarcia przez dywizję zmechanizowaną /pancerną/"; "Organizacja marszu dywizji zmechanizowanej /pancernej/ w ramach przegrupowania wojsk operacyjnych" - "Biuletyn Informacyjny" 1972 r. nr 4/109/, wyd. Szt.Gen., nr bibl. 015904.
5. Operacja obronna armii, "Biuletyn Informacyjny" 1971, nr 4 /104/, wyd. Szt.Gen., nr bibl. 015045.
6. Obrona dywizji zmechanizowanej /pancernej/, "Biuletyn Informacyjny" 1972, nr 3/108/, wyd. Szt.Gen., nr bibl. 015674.
7. Artykuły "Zasady organizacji i prowadzenia działań dywizji powietrznodesantowej", "Zasady organizacji i prowadzenia działań dywizji desantowej", "Biuletyn Informacyjny" 1973, nr 1/110/, wyd. Szt.Gen., nr bibl. 016216.
8. Niektóre problemy osiągnięcia przez siły zbrojne wyższych stanów gotowości bojowej, "Biuletyn Informacyjny" 1970, nr 2/97/, wyd. Szt.Gen., nr bibl. 00753.
9. "Niektóre właściwości organizacji osiągnięcia pełnej gotowości bojowej przez wojska armii ogólnowojskowej", "Biuletyn Informacyjny" 1971, nr 5/105/, wyd. Szt.Gen. nr bibl. 00823.
10. Artykuły "Organizacja polowego systemu dowodzenia frontu /armii/ w działaniach zaczepnych", "Organizacja polowego systemu dowodzenia dywizji zmechanizowanej /pancernej/ w działaniach zaczepnych", "Biuletyn Informacyjny" 1972, nr 2/107/, wyd. Szt.Gen., nr bibl. 00837.
11. St. MROCZKA - "Podstawowe założenia systemu mobilizacyjnego rozwinięcia sił zbrojnych", wyd. ASG 1971, nr bibl. 016603.
12. T. BENTKOWSKI - "Operacyjne rozwinięcie wojsk armii i frontu", wyd. ASG 1970, nr bibl. 016358.
13. E. KAMIŃSKI - "Klasyfikacja i charakterystyka ćwiczeń operacyjnych oraz ogólne zasady ich opracowania, organizowania i prowadzenia" - rozdział podręcznika: Metodyka opracowania, organizacji i prowadzenia ćwiczeń operacyjnych, wyd. ASG 1974, nr bibl. 018.

14. Rozkaz Ministra Obrony Narodowej do szkolenia Sił Zbrojnych w roku 1975, wyd. MON, Warszawa 1974, nr bibl.016747.
15. Biuletyn Komitetu Obrony Kraju nr 21-A z dnia 1 sierpnia 1975 r.
16. "Zasady użycia broni jądrowej w siłach zbrojnych NATO", wyd. Szt.Gen. Zarząd II, 1972, nr bibl. 015761.
17. Omówienie ćwiczenia "SOJUZ-75" przez marszałka Związku Radzieckiego I.Jakubowskiego oraz gen.armii S.Sztemienkę w dniu 26.3.1975 r., Szt. Gen. - Zarząd I, nr Pf 3981.
18. "Instrukcja o organizowaniu i prowadzeniu ćwiczeń taktycznych", wyd. MON - Inspektorat Szkolenia 1976, nr bibl. Pf 17799.

Wykonano w 270 egz.

Egz. nr 1-270 B.Gł.OZS
Wyk. płk Bentkowski
Druk S.Cz. dn.3.11.76r.
Nr 0730/02402/WW
Kor. Nedwidek

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Instytut Socjologii i Statystyki
Nr 0016

41298